

ورزش در ایران و عرصه جهانی

تاریخ نامه ورزش ایران زمین (۱)

به کوشش حسن باستانی راد

با همکاری سید امیر حسینی - هایده صیرفی

انتشارات کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۶

ورزشی در جام ارجان، پیشینه‌ی تاریخی و تحلیل نگاره‌های این جام نوشته‌ی کرم میرزایی شروع شده است.

نگارنده بر این اعتقاد است که ریشه‌های ورزش، اهمیت سلامت جسمانی و برگزاری مسابقات ورزشی در ایران باستان نیازمند مطالعه و بررسی آثار موزه‌ای به ویژه جام ارجان است. کنکاش‌هایی که در نگاره‌های این جام به‌خصوص نگاره‌های ورزشی آن شده است می‌تواند بیانگر این معنا باشد که هنرمند در پی ارائه‌ی یک رویداد مهم (ورزشی) آیینی بوده است. این دیدگاه برگزاری مسابقات ورزشی را به هزاره سوم پیش از میلاد در جنوب غرب ایران می‌رساند و نظریه‌های دیگر موجود در رابطه با پیشینه‌ی برگزاری جشن‌های ورزشی (المپیک) به ادوار و فرهنگ‌های دیگر به چالش می‌کشد.

- مشت‌زنی در جام حسنلو / محمدرضا ریاضی

مؤلف در یک بحث فشرده به توصیف صحنه‌ی مشت‌زنی یک پهلوان در جام حسنلو پرداخته است، جامی متعلق به ۱۲۰۰ پیش از میلاد که توسط اقوام آریایی ساخته شده است. این جام در کاوش‌های

بی‌تردید اثرگذاری ایران در دوران باستان و دوران اسلامی در تکوین تمدن جهانی امری گریزناپذیر است و این مرز و بوم از مهم‌ترین خاستگاه‌های اعتلای تمدن در عرصه‌ی جهانی بوده است. در این میان ورزش در این سرزمین از شاخص‌ترین جلوه‌هایی است که این اثرگذاری را نمایان کرده است. همان‌گونه که در پیش‌گفتار کتاب آمده است چه بسا آموزه‌های آیینی و توانمندی‌های ورزشی که از این دیار به نقاط دیگر راه یافته بی‌آنکه امروزه نام و نشان ایرانی در کنار خود داشته باشد، همگان را بهره‌مند سازد.

در این راستا آکادمی ملی المپیک و پارالمپیک با برگزاری سلسله هم‌اندیشی‌های تاریخ ورزش در ایران و عرصه‌ی جهانی، مجموعه‌ی حاضر را به چاپ رسانده است.

کتاب «تاریخ نامه ورزش ایران زمین (۱)» مجموعه‌ای است از مقاله‌ها، سخنرانی‌ها و گزارش‌های نخستین هم‌اندیشی بین‌المللی تاریخ ورزش ایران (آبان ۱۳۸۵) که در هفت فصل تدوین شده است. فصل نخست کتاب به گزارش دبیر همایش و... اختصاص یافته است.

فصل دوم با مطلب ورزش در ایران باستان، شناسایی نگاره‌های

باستان‌شناسی دره‌ی سولدوز در جنوب دریاچه ارومیه و در محوطه‌ی باستانی حسنلو به دست آمده است. این جام که نشانگر صحنه‌های گوناگونی از باورهای مردم آریایی است، در صحنه‌ای به مبارزه خیر و شر پرداخته که در قالب نقش یک پهلوان به عنوان نماد خدای هوا بر علیه خدای کوه که نماد شر است، به مبارزه برخاسته است. این مبارزه به شکل یک مسابقه‌ی مشت‌زنی بازنمایی شده است.

- جست‌وجوی ریشه‌های بازی‌های المپیک در ایران / پروفیسور

سیروس جاوید

جاوید در این مقاله با اشاره به واقعیت‌های ورزشی در ایران باستان و وجوه اشتراک میان جشن‌های ورزشی در ایران باستان و بازی‌های المپیک یونان بر این باور است که ورزش‌هایی چون اسب‌سواری، اربهرانی، چوگان، هاکی، مشت‌زنی، کشتی، پرتاب نیزه، تیراندازی، دو، حرکات ژیمناستیک روی زمین، انتخاب آتش به عنوان نماد بازی‌های ورزشی و همچنین نواختن موسیقی در هنگام تمرینات و مسابقات ورزشی حداقل در حدود ۴۰۰ پیش از نخستین جشن بازی‌های المپیک یونان، در ایران زمین انجام می‌گرفته که در طی چهار قرن بعدی به یونان منتقل شده است.

- جایگاه ورزش در آموزش‌های ایرانیان دوره باستان / دکتر جواد

کریمی

نگارنده ضمن اشاره به اولویت دادن ایران به ورزش و تربیت بدنی در دوران باستان و در میان کشورهای مشرق زمین در مقایسه با چینیان و هندیان، اهداف آموزش‌های ایران باستان را به پنج دوره‌ی دینی، نیرومندی و بهداشت، جنگی و نظامی، اقتصادی و سیاسی تقسیم کرده است.

- نظام‌های تربیت بدنی در ایران باستان / تکتب نعمتی

نویسنده با اشاره به پیشرفت‌های فرهنگی و تمدنی ایرانیان در دوران باستان، و برخورداری آنان از نظام‌های آموزش دقیق و منسجم تحت عناوینی چون نخستین دوره‌های تاریخی، نظام عالی تربیتی در دوره‌ی باستان، نگاهی به رشته‌ها و فنون ورزشی در دوره‌ی هخامنشیان، تکامل رشته‌ها و فنون در دوره ساسانیان به این موضوع پرداخته است.

ورزش در ایران اسلامی عنوان فصل سوم این مجموعه را به خود اختصاص داده است:

- ورزش در دوره اسلامی از دیدگاه هندی / آنیثا گوش

در این مقاله نویسنده با اشاره به اینکه بسیاری از ورزش‌های موجود در اسلام ریشه در ایران دارند که نشانگر تلاقی فرهنگی و تمدنی اسلام و ایران است، متذکر می‌شود که در دوران پادشاهی حکومت‌های ایرانی یا بیگانگان حاکم بر ایران، زمینه‌ی این تلاقی بیشتر شد و اسلام و فرهنگ ایرانی - اسلامی از طریق ایران به هند وارد شد. وی با اشاره به روابط دیرین ایران و شبه قاره‌ی هند از دوران باستان و دوره‌های تاریخی پس از اسلام به ویژه از دوره‌ی مغولان کبیر فرهنگ، زبان، جشن‌ها و... به صورت سازماندهی شده در هند نفوذ کرد. در این میان

بازی‌های ایرانی در هند رواج بیشتری یافت و به تدریج خصلت‌های ایرانی - اسلامی شایع شد و نفوذ اسلام موجب تحول در بازی‌های هندی شد. به بیان مؤلف اسلام با آراستگی رشته‌های ورزشی در هند به هندی‌ها در عرصه‌های مبارزه و دفاع حس آزادی اعطا کرد و این احساس در شیوه و شیون زندگی مردم شبه قاره نیز وارد شد.

- تأثیر ایمان و معنویت بر عملکرد ورزشی در اسلام / دکتر حسن

خلجی

نگارنده که هدف خود را در مقاله حاضر معرفی راهبرد کمک‌های نیروزایی ایمان مذهبی از دیدگاه قرآن کریم دانسته است، تلاش می‌کند با مباحثی تحت عناوین انواع کمک‌های نیروزایی شامل کمک‌های نیروزایی مکانیکی، مهارتی، فیزیولوژیکی، تغذیه‌ای، داروشناختی و بحث تأثیر ایمان در عملکرد ورزشی در قرآن و بررسی دو مفهوم مهم و اصلی بحث یعنی ایمان و مؤمن و آثار آن، پرسش‌هایی را درباره‌ی نیروزایی ایمان مذهبی مطرح کند. وی معتقد است پاسخ به این پرسش‌ها می‌تواند راه تازه‌ای را برای حضور فعال‌تر و کارآمدتر در مجامع فرهنگی و سیاسی بگشاید. راهی که می‌تواند ملت ما را در حوزه‌های نظامی، صنعتی و ورزش به اوج رساند. به خصوص که در شکستن رکوردهای ورزشی، آثار آن از ظاهر آیه‌های قرآن کریم درک می‌شود که ایمان نیروزا است یعنی ایمان نه فقط راه را برای بروز انرژی آسان می‌کند که حتی انرژی را چندین برابر نیز می‌نماید.

- امام علی (ع) الگوی ورزش ایرانیان / کامران شرفشاهی

بی‌تردید دریای فضایل امام علی (ع) بسیار گسترده است و این فضایل نه تنها در کلمات گهربار و ملکوتی ایشان که در رفتار سنجیده و منش عالی آن امام همام، جلوه‌های قابل تأمل و آموزه‌های گران

به باور نگارنده پیشینه‌ی سنت مصور کردن داستان‌های محبوب عامه بر دیوار (دیوار نگاره) به دوران هخامنشی (سده‌های پیش از میلاد) باز می‌گردد. مطابق با یافته‌های باستان شناختی نخستین نقاشی‌های دیواری سغدی به اواخر سده‌ی پنجم و اوایل سده‌ی ششم میلادی تعلق دارند. سنت نقاشی دیواری سغدی از هنر یونانی - ایرانی رایج در دوره‌ی کوشان‌ها و دیگر سلسله‌های حاکم در منطقه در چهار سده‌ی نخست میلادی نشأت گرفته است. آن گاه سغدیان ذائقه و توانایی‌های هنری خویش را به آن افزودند و مضمون بومی را با داستان‌های حماسی و پهلوانی درآمیختند.

به نظر نگارنده در هنر سغدی همچون ادبیات پهلوانی سغدی سنتی را می‌توان پی گرفت که از عصر کیانی تا پایان دوره‌ی ساسانی در جهان ایرانی تداوم داشت و به ارزش‌های والای عصر پهلوانی ارج بسیاری نهاد.

- درآمدی بر بازی منصفانه در ورزش / دکتر رحیم رضانی‌نژاد
در مقاله‌ی حاضر با اشاره به بازی منصفانه که نقطه‌ی پیوند نگرش‌های مثبت ذهنی به ورزش و با روح درستی و حقیقت آن و پیروی از قوانین است، به فرهنگ ایرانی پرداخته شده و سپس به تحلیل بازی منصفانه می‌پردازد. وی بازی منصفانه دو طرفه (همکاری متقابل) را بهترین وضعیت در رقابت می‌داند که در ورزش آماتور و به‌خصوص در ورزش تفریحی مشهود است. بازی منصفانه یک طرفه (همکاری در مقابل عدم همکاری)، بازی غیرمنصفانه یک طرفه (همکاری در مقابل عدم همکاری) بازی غیرمنصفانه دو طرفه (عدم همکاری متقابل)، بازی منصفانه یک طرفه (عدم همکاری در مقابل همکاری) و... از دیگر نکات مورد بحث مقاله است.

بهایی نیز دیده می‌شود که نسل امروز و نسل‌های آینده ایران به درک و شناخت آن نیازمندند. از همین رو مؤلف به ذکر صفات و ویژگی‌های قهرمانان از منظر آن حضرت پرداخته است. پرهیز از خودرایی، جدیت در تمرین‌ها، صبوری در شکست‌ها، پرهیز از بی‌برنامگی، پرهیز از ستیز با حق، غنیمت شمردن فرصت‌ها، پیروزی شرافتمندانه، پرهیز از غرور و افتخار زدگی، اهمیت شناخت ارزش خود، مجهز شدن به دانش روز، اجتناب از هواهای نفسانی، دوری گزیدن از اشخاص نااهل، یابوری مظلومان و دشمنی با ظالمان، تواضع و فروتنی، غلبه بر خشم و تندخویی، تجربه‌اندوزی، شجاعت و شهامت، مردم‌دوستی و... ورزش در فرهنگ ایرانی عنوان مبحث فصل چهارم کتاب را شکل داده است.

- ورزش در نزد ایرانیان / دکتر ناصر تکمیل همایون
نگارنده در بخشی از مقاله‌ی خود می‌نویسد: زمانی که در خوارزم به زیارت مرقد آن پهلوان بلندمنزلت که نماد پهلوانی ایران و الگوی والای ورزشکاران ایران است، رفتم روی کاشی‌های زیبای سبک خراسان و ماوراءالنهر این رباعی را خواندم و بر این باور رسیدم که داستان ورزش در فرهنگ ایران به راستی معنایی دیگر دارد.

سه صد کوه قاف را به هاون بودن
نه طاق فلک به خون دل اندودن
صد سال اسیر بند زندان بودن
به زانکه دمی همدم نادان بودن
وی با اشاره به جهان پهلوان غلامرضا تختی در عصر حاضر معتقد است که این جوانمرد مبارز میهن‌دوست و آزادیخواه که ریشه در فتوت و عیاری داشت بارها این خصلت فرهنگی ورزشی ایرانی را نشان داده بود.

- رستم پهلوان در سغد / دکتر زهره زرشناس

- بررسی بازی‌های بومی محلی سیستان / دکتر ابوالفضل فراهانی، منصوره شهرکی

در اشاره به بازی‌های بومی - محلی و عجین بودن آن با فرهنگ اصیل و سنتی ایران، نویسنده معتقد است که پرداختن به این گونه بازی‌ها در مرحله‌ی نخست مستلزم آن است که ابتدا این بازی‌ها شناسایی، جمع‌آوری و احیا شوند و سپس به ترویج آنها اقدام گردد تا علاوه بر حفظ اصالت فرهنگ اصیل ایران، در پر کردن اوقات فراغت افراد جامعه نقش مؤثری ایفا کند. مقاله‌ی حاضر با شناسایی و بررسی بازی‌های بومی محلی سیستان پیشنهادهایی برای احیاء و ترویج آنها در میان اقشار مختلف مردم ارائه می‌دهد. به گفته‌ی نویسنده نتایج حاصله‌ی این تحقیق بیانگر آن است که تعداد زیادی از بازی‌های بومی محلی این استان در حال فراموشی است و تعدادی نیز تنها در جشنواره‌ها ارائه می‌شود.

یافته‌های تحقیق: بازی کودی، بازی چاپ، بازی کچ و کچ، کشتی محلی، بازی الاسور کورا، بازی خسو خسو (خ سوخ سو)، چوبازی (چوب بازی)، بازی کدش کدش، بازی کریچو کریچو پندونه، بازی کلا چل چل، بازی کیچ وزور، بازی گل گل، بازی کیچ دومه (زیر دومونیکه)، محل بازی (سه محل)، چوک بازی، بازی شیطو، بازی قلعه پوده، بازی آقاجان رنگ رنگ، بازی گرگ بازیکا، بازی چه زدی، گله بازی، و... نویسنده هم چنین پیشنهادهایی اجرایی و پیشنهادهایی برای محققان ارائه می‌دهد.

ورزش در زبان و ادبیات پارسی در فصل پنجم مورد توجه قرار گرفت است:

- مقایسه‌ی ویژگی‌های جسمانی، رزمی و عقلی پهلوانان در شاهنامه / دکتر رحیم رمضانی نژاد - دکتر علیرضا نیکویی - دکتر حسن دانشمندی - بهرام بهرامی پور

در این مقاله با بیان اینکه قهرمان و پهلوان ورزشی به عنوان محور

و مرکز همه‌ی فعالیت‌های ورزشی و هدف اصلی تربیت ورزشی از پذیرش و مقبولیت زیادی میان کودکان، نوجوانان و جوانان برخوردار است، نتیجه می‌گیرد که بررسی ویژگی‌های مختلف ورزشکاران قهرمان و پهلوانان تأثیر تربیتی بیشتری روی این گروه سنی و پاسخگویی به نیازهای فردی و اجتماعی آنان می‌گذارد. از دیگر سو اهمیت تربیت بدنی و جسمانی در شکل‌دهی خودپندارنده، ویژگی بارز جسمانی و رزمی قهرمانان و بیشتر مورد توجه نوجوانان و جوانان است.

در بررسی ویژگی‌های جسمانی و رزمی، آثار حماسی به دلیل ارزش‌های قومی و ملی، بهترین منبع تحقیق به شمار می‌روند. زیرا در این آثار به دلوری‌ها، پهلوانانی‌ها، پیروزی‌ها و شکست‌های قهرمانان اشاره می‌شود که جایگاه ویژه‌ای در تاریخ هر ملت داشته است.

از بین آثار حماسی ایران، در شاهنامه فردوسی از اسامی، صفات و ویژگی‌های مختلف جسمانی و رزمی برای توصیف قهرمانان و به عبارت بهتر، توصیف ایرانیان استفاده شده است. این ویژگی‌ها را می‌توان در رویدادها، کردارها، نمادها و کنش‌های بسیاری از قهرمانان در داستان‌های شاهنامه مشاهده کرد. با توجه به اینکه در کتاب‌های مربوط به تعلیم و تربیت، تاریخ یا فرهنگ ایران باستان نیز ویژگی‌های جسمانی و رزمی قهرمانان توصیف شده است، اما مقاله‌ی حاضر بر این است که این ویژگی‌ها در این منابع تا چه اندازه در شاهنامه مورد توجه قرار گرفته است و پهلوانان در کدام ویژگی و ابعاد تربیتی بیشتر توصیف شده‌اند؟

- کشتی بستن و کشتی گرفتن (گفتاری پیرامون واژه‌ی کشتی و راه یافتن آن در ورزش) / دکتر هایده صیرفی

در این مقاله نویسنده اشاره می‌کند کشتی از جمله ورزش‌هایی است که فلسفه‌ای نمادین و ژرف در خود نهفته دارد، چرا که کشتی گرفتن علاوه بر صورت بیرونی و ظاهری، از عوامل درونی و باطنی نیز برخوردار

عکس از حسین اینانلو

است و از بن‌مایه‌ای آیینی، دینی و نمادین و همسنگ با رفتار و کردار جوانمردان و پهلوانان بهره می‌گیرد. از همین رو در گفتار حاضر به ریشه‌ی واژه کشتی، چستی و چرابی آن و چگونگی راه یافتن و گزینش این واژه در ورزش با استناد به متون دوران باستان و دوران میانه و شاهنامه و غیره پرداخته شده است.

هم‌چنین این نتیجه گرفته می‌شود که کشتی گرفتن از همان نقطه‌ای آغاز می‌شود که پایه‌ی اخلاق و ایمان و درستی بسته می‌شود و مرز میان روشنی و تاریکی است.

- بلندآوازی ایرانیان در چوگان بازی/ برات محمدی -
امین‌الله فاضلی

چوگان را می‌توان از نخستین ورزش‌های دسته‌جمعی و تیمی تاریخ ورزش جهان به‌شمار آورد که در ایران پیش از اسلام و دوره‌ی اسلامی نمود ویژه‌ای داشته است. پژوهش حاضر بر آن است به اجمال سیر تحول این ورزش، نحوه‌ی بازی، چگونگی و هدف از اجرای آن، براساس شاهنامه‌ی فردوسی و پاره‌ای اطلاعات در دوره‌ی صفویه و دیگر دوره‌های تاریخی، مورد بررسی قرار دهد. واژه‌ی چوگان، سیر چوگان بازی، شیوه‌ی بازی چوگان، هدف از بازی چوگان و بازتاب چوگان در ادب فارسی از عناوین مورد بحث این مقاله است.

- ورزش و اثرات اجتماعی آن از دیدگاه ملک‌الشعراى بهار/ برات محمدی، مجید وصالی

در دوره‌ی مشروطه و سال‌های بعد از آن که رسانه‌ها و مطبوعات گسترش چندانی نداشتند، از شعر و ادبیات استفاده‌های فراوانی می‌شد. اغلب شاعران به پدیده‌های نو و تازه‌ی اجتماعی اهتمام ورزیده و درباره اثرات و تبعات آن سخن‌ها سر داده‌اند. ورزش نیز به مثابه یک پدیده‌ی اجتماعی از نگاه آنان دور نمانده و درباره‌ی لزوم آن مطالبی نوشته‌اند. مقاله‌ی حاضر در پی آن است که دیدگاه بهار را به عنوان یک شاعر و مصلح جامعه درباره‌ی ورزش و جایگاه آن مورد بررسی قرار دهد. به نظر وی ورزش یک هنر است که باید به زیور آن آراسته شد و هم ابزاری که بتوان بسیاری از دردهای جامعه را با آن ریشه‌کن کرد. وی هم‌چنین از ورزش همچون نماد و سلاحی برای رویارویی با رقیبان یاد می‌کند.

- بازآفرینی و گسترش ورزش باستانی در عرصه‌های داخلی و خارجی / سید امیرحسینی

در مقاله حاضر در پی بررسی تاریخ ورزش‌های زورخانه‌ای و سیر تطور آن و تبیین وضعیت موجود، نقاط قوت و ضعف ورزش باستانی در عرصه‌های ملی و بین‌المللی و راهکارهای توسعه و گسترش آن است. روش جمع‌آوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای و با استفاده از برخی منابع مستند موجود، جمع‌آوری و مورد تحلیل قرار گرفته است. مقاله براساس مطالعات اسنادی با توصیف واقعیت‌های موجود به بررسی و طرح سؤالاتی پرداخته است.

- سیر تطور ورزش‌های زورخانه‌ای در طول تاریخ خود چگونه بوده است؟

- چرا ورزش‌های زورخانه‌ای باید توسعه یابد؟

- با توسعه این ورزش چه مشکلی حل خواهد شد؟

- این ورزش جای چه چیزی را می‌تواند بگیرد؟

نویسنده در این بررسی وضعیت موجود، عوامل درونی، نقاط قوت و ضعف، عوامل بیرونی، تهدیدها و فرصت‌ها، گروه‌ها و مناطق جغرافیایی هدف، چشم‌انداز، اهداف راهبردی، دوره‌های زمانی، استراتژی، اهداف و برنامه‌های اجرایی اصلی، توسعه زیرساخت‌ها، برنامه‌های رسانه‌ای، آموزش، قهرمانی، نظارت و ارزیابی مورد توجه قرار گرفته است.

- بازشناسی هویت فرهنگی و اجتماعی ورزش چوگان/ بهزاد ایزدی، دکتر هاشم کوزه چیان

هدف این مقاله تشریح و تحلیل آغاز و توسعه‌ی ورزش چوگان در تاریخ ایران و نیز کاوش پیرامون نقش جاری بازی چوگان در جامعه است. نویسنده معتقد است احیاء و حفظ و باز زنده‌سازی این آیین‌ها و میراث فرهنگی و سرمایه ملی، وظیفه‌ی مدیران و روسای دولتی است و نقش مدیریت در احیاء این ورزش را بسیار مهم می‌داند. نام و نشان، ریشه‌ی تاریخی چوگان در دوره‌ی باستان، تداوم بازی چوگان در دوره‌ی اسلامی، چوگان در ادبیات و متون تاریخی، میادین و قوانین بازی، مشخصه‌های زمین چوگان، وسائل ضروری سوارکار، مدیریت جدید و بازشناسی دوباره مباحث مقاله‌ی حاضر را شکل داده‌اند.

- روند تاریخی شکل‌گیری و تحول باشگاه‌های ورزشی در ایران/ هدی صابر

مقاله‌ی حاضر تحت عناوین نخستین کلوپ‌های ورزشی، تشکیل نخستین باشگاه‌ها، نخستین تجربه‌های باشگاه داری، باشگاه و باشگاه

داری پس از انقلاب اسلامی ارائه شده است.

- تاریخچه تکواندو در ایران و جهان / داریوش شیخ‌الاسلامی وطنی، محمد اسماعیل آذریاد، سید سعید مهیمن
مقاله حاضر به دنبال ارائه‌ی تاریخچه‌ی تکواندو در ایران و جهان است. برای این منظور با استفاده از منابع دست اول و دست دوم اطلاعات مورد نظر درباره پیشینه‌ی این ورزش در جهان و ایران و نحوه‌ی ورود این ورزش به کشور مورد بررسی قرار گرفته است.

تجزیه و تحلیل اطلاعات نشان می‌دهد که ریشه‌های ورزش به قرن هشتم و نهم پس از میلاد مسیح برمی‌گردد، اما تکواندو به صورت مستقل و به شکل کنونی از سال ۱۹۴۸ در کره توسعه یافته است. و اینکه به دنبال تشکیل فدراسیون ورزش‌های رزمی در دی ماه ۱۳۵۶ نخستین فدراسیون تکواندو ایران در سال ۱۳۶۳ شروع به کار کرده است.

زمینه‌ی تاریخی: تکواندو در عهد باستان، تکواندو در قرون وسطی، تکواندو در عصر جدید، تکواندو مدرن، سازمان و تشکیلات جهانی تکواندو، تاریخچه تکواندو در ایران و تکواندو پس از انقلاب عنوان مقاله‌ی حاضر است.

در ادامه‌ی این فصل گزارش مربوط به فدراسیون اسلامی ورزش زنان، تاریخ ورزش نایبانیان در ایران / بهرام جدیدی، زهرا شاهی و هاکی، میراث ورزشی ایرانیان / معصومه تهرانچی مورد توجه قرار گرفته است:

در فصل هفتم با عنوان المپیک و تاریخ ورزش در جهان می‌خوانیم:

- بخش المپیک را چه مشکلاتی تهدید می‌کند؟/ دکتر سید نصرالله سجادی

مقاله حاضر تلاش می‌کند مشکلاتی که جنبش المپیک و این بازی‌ها را تهدید کرده و می‌کند، مورد توجه قرار دهد. مسائلی چون: مشکلات ورزشکاران آماتور و حرفه‌ای، مسائل دوپینگ، رشد فوق‌العاده کشورهای شرکت کننده، توسعه رشته‌ها و رویدادهای ورزشی، مسائل سیاسی، قدرت طلبی بعضی کشورها، مسائل و مشکلات مالی و برتری طلبی قدرت‌های ملی و تحقیر ملت‌های کوچک و مواردی از این قبیل.

- تاریخ ورزش جهان / پروفیسور کارل دیم

این کتاب (مقاله) تنها در مورد ورزش‌هایی صحبت می‌کند که ورزش به معنای خاص خود باشد. از این جهت محدود به (تربیت) بدنی در معنای ورزشی خود بوده و هدف خود را در هسته تکامل موضوع قرار داده است. هدف این کتاب (مقاله) آن نیست که تاریخچه ورزش را آن چنان کامل بنویسد که واقعاً دیگر چیزی باقی نماند. مطلب فراوان است و حتی ممکن است بعضی چیزها که نویسنده خود مشاهده یا تجربه کرده است، در این کتاب نیامده باشد. وی در واقع تلاش می‌شود ریشه‌های تاریخ ورزش و فرهنگ آن را روشن کند.

ورزش باستانی از دیدگاه ارزش

محمد مهدی تهرانچی

امیر کبیر

کتاب «ورزش باستانی از دیدگاه ارزش» به بحث ورزش باستانی یا زورخانه از جمله ورزش‌هایی که با استفاده از وسایلی چون تخته شنا، میل و کباده، سبب درگیری و فعال شدن عمده‌ی عضلات بدن شده، پرداخته است. حرکات چرخ و پازدن‌ها استقامت عمومی بدن و مقاومت قلبی و عروقی را افزایش داده و حرکات نرمشی همراه با انعطاف‌پذیری عضلات مفصل کمک ارزنده‌ای می‌کند. کتاب با بحث در موضوع فوق به جنبه‌های فرهنگی و تاریخی و معرفی کامل ادوات و وسایل این ورزش و همچنین روابط اجتماعی، تأثیر ورزش بر عضلات و... نیز اشاره می‌کند.

در واقع کتاب با هدف ارائه‌ی یک بررسی جامع از دید کارشناسان تربیت بدنی، روان‌شناسان علوم تربیتی و محققان در سیزده فصل و در قالب نگاهی به تاریخ و جایگاه سادات در زورخانه، ورزش باستانی، مرشد و فرهنگ زورخانه، ورزش باستانی از دیدگاه تربیت بدنی، روان‌شناسی ورزش باستانی، افزارهای ورزش باستانی و کاربردهای آن و گزیده‌ای از سیمای عیاری و پهلوانی منتشر شده است.